

ДЕТСКА ТРАДИНА
„ЕДЕЛВАЙС“

г-до Пловдив, район Тракия, ул. „Теофан Райнов“ №4,
тел. 032/682333 е-поща: edelvais@dg.plovdiv.bg www: <http://cdgedelvais-plovdiv.com/>

УТВЪРДИЛ:
НАДЯ ЗАГОРСКА
ДИРЕКТОР НА ДГ „ЕДЕЛВАЙС“

заличена информация на
основание ЗЗЛД

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА
РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ
В ДГ „ЕДЕЛВАЙС“

ВЪВЕДЕНИЕ

Уязвими са онези лица и групи, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права. Уязвимите групи не успяват да получат достъп или да се възползват от възможностите, които предлагат обществото и икономиката, и стават жертва или попадат в ситуация на риск от социално изключване. Причините за това са различни и разнообразни като: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование; отношение към тях, основано на предразсъдъци; липса, ограничен достъп или неадекватни услуги и т.н.

УВОД

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, Законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование;

2. Гарантиране на достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето да развие максимално своя потенциал;

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на преучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и при участието им в дейността на детската градина;

6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата;

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детска градина, дете, семейството и общността;

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира образователен процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Приобщаващото образование в детската градина е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца. Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в ЗПУО. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата в ДГ „Еделвайс“ със заповед на Директора се определя Координатор в ДГ. Приобщаващото образование за децата в детската градина им дава възможност да са част от общността, да получават адекватна подкрепа във възпитателно-образователния процес, да развиват пълния си потенциал, да се чувстват приети и ценени и да преживяват успехи.

Приобщаващото образование в детската градина е крачка по пътя за постигане на крайната цел - създаване на приобщаващо общество, което да даде равни възможности за всички деца , да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

1. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
2. 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
3. 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
4. 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
5. Закон за предучилищното и училищно образование;
6. Стандарт и наредба за приобщаващото образование.
7. Международна конвенция за правата на детето
8. Световна програма ЮНЕСКО „ Образование за всички”
9. Национална стратегия за детето 2008- 2018
10. Национална стратегия за интеграция на лицата , получили международна закрила в Република България 2014/ 2020г.
11. Стратегия за интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
12. Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010/ 2020 г.
13. Национална стратегия за интегриране на ромите в Република България 2012/ 2020г.
14. Закон за защита от дискриминация
15. Конвенция за борба срещу дискриминация в областта на образованието
16. Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2016/ 2020г.

АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

През последните години децата са от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и деца със специални образователни потребности.

Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В детската градина се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,

- умението за общуване с представители на различни култури,
- съзнателно изграждане на толерантност,
- особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес. Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди - и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване е в ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално - икономическия им статус, интелектуалните умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование.

В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в детската градина нараства броят на интегрираните деца със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаването на създаване на подкрепяща среда за образование и възпитанието на децата със специални образователни потребности е нужно:

- Достъпна архитектурна среда
- Екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- Диагностична и консултативна дейност
- Учебно-технически средства и апаратура
- Индивидуални образователни програми

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.

- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, деца и родители.

- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини чрез изграждане на подкрепяща среда.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

На децата в ДГ „Еделвайс“ се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя в зависимост от плана за подкрепа.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Цел 1. Равен достъп до качествено образование на децата със специални образователни потребности и децата с физически и ментални увреждания

Цел 2. Пълноценна социализация на децата със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етнически малцинства

Цел 3. Създаване на позитивна образователна среда с цел ангажиране на родителите в процеса на задържане на децата в системата на предучилищното образование и повишаване възпитателния потенциал на семейството.

Цел 4. Подобряване на комуникацията и взаимодействията между учител – родител – дете.

ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

- Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата със специални образователни потребности и работа в мултикултурна среда.

- Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

- Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

- Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в риск.

- Допълнителна работа с деца в приобщаваща и мултикултурна среда, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образователната институция.

- Подкрепа на децата от уязвимите групи за продължаване на образованието им и след задължителната предучилищна възраст.

- Създаване на условия за развитие на талантливите деца чрез насърчаване на техните творческите изяви.

- Набиране и популяризиране на добър опит от заинтересованите страни по разработване и прилагане на политики и мерки в областта на образователната интеграция на децата от уязвими групи.

- Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

- Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните и уязвими деца.

- Осигуряване на разнообразни форми на допълнителна подкрепа за децата от уязвимите групи за по-голямо изравняване на стартовите им позиции при постъпване първи клас.

- Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства и уязвими групи.

- Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с необходимостта на децата от уязвимите групи.

- Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни уязвими групи за съхраняване и развиване на общите и специфичните им таланти

- Развиване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа с деца от уязвими групи.

SWOT анализ:

Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява
- Създаване на приятелска среда
- Много добра материална база
- Работа по проекти и програми
- НП „Училищно мляко“ и „Училищен плод“
- Безплатни учебни помагала за III и IV група

– Извършване на дейности по предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Слаби страни:

– Недостатъчно ефективна връзка детска градина - родители

Възможности:

- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни мерки по отношение на предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

- Нови форми за ангажиране на родителите.

- Разширяване на допълнителните педагогически услуги, участие във формати по изкуства и спорт.

- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Ранно диагностициране на деца с обучителни затруднения или ментални увреждания.
2. Лесен достъп до информацията свързана с децата в неравностойно положение.
3. Участие на всички заинтересовани страни в процеса на образователната интеграция.
4. Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.
5. Повишен обхват в ДГ на деца подлежащи на задължително образование (4 -7г.).
6. Придобити знания, умения и компетентности за работа в мултикултурна образователна среда в подготовката на педагогическите специалисти.
7. Осъществена квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
8. Повишаване информираността и отговорността на родителите за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните и уязвими деца.
9. Повишаване заинтересоваността на родителите към образователните институции.
10. Развиване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа с деца от уязвими групи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването, и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

*Приложение: **ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА***

Настоящата Програма е приета с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 08/14.09.2021 г. и утвърдена със заповед на директора № РД-09-45/27.09.2021 г..

ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

Мярка	№	Дейност	Очаквани резултати	Срок	Отговорник	Забележка
Цел 1. Равен достъп до качествено образование на децата със специални образователни потребности и децата с увреждания						
Мярка 1 - Гарантиране на правото на всяко дете на достъп до детска градина най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование.	1:1	Подготовка на архитектурната среда за приемане на деца със специални потребности и физически увреждания.	Изграждане на рампа, чрез която ще се придвижват деца с физически увреждания.	май 2022 г	Директор	
	1:2	Скринингово проучване за наличието на деца с обучителни затруднения или ментални увреждания. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на деца в неравностойно положение.	Ранно диагностициране на деца с обучителни затруднения или ментални увреждания. Лесен достъп до информацията свързана с децата в неравностойно положение	ноември 2022 декември 2022	Екип „Приобщаващо образование“ Екип III Б група	
Цел 2. Пълноценна социализация на децата със специални образователни потребности, деца с физически и ментални увреждания и деца от етнически малцинства.						
Мярка 1 - Привличане на общественото внимание към значимостта на образованието за развитието на всички деца.	1:1	Информационни кампании за ролята на образованието за развитието на децата.	Повишаване заинтересоваността на родителите към образователните институции.	септември/ октомври (родителски срещи)	Учители по групи	
	1:2	Обучение за родителите за разпознаване и превенция на негативни прояви между децата – агресия, насилие, тормоз и други.	Повишаване информираността и отговорността на родителите за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо	февруари 2022	Квалифициран преподавател	

Мярка 2 - Повишаване квалификацията на учителите за разпознаване и преодоляване на затрудненията при деца от уязвимите групи.	2:1	Обучение на педагогическите специалисти за работа с деца със специални образователни потребности.	различните и уязвими деца. Развиване и прилагане на механизми за стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа с деца от уязвими групи.	януари 2022	Директор Екип „ Квалификационна дейност“	
	2:2	Оказване на методическа помощ и млади учители при разработването на планове за обща и допълнителна подкрепа на деца от уязвимите групи.	Обогатяване на педагогическата практика на млади учители.	периодично	Директор Екип „ Учебен“	
	2:3	Набиране и популяризиране на добри практики от заинтересованите страни по разработване и прилагане на политики и мерки в областта на образователната интеграция на децата от уязвимите групи.	Повишаване компетентността на педагогическите специалисти и родителите с цел превенция от отпадане и/ или преждевременно напускане на образователната институция.	периодично	Екип „ Учебен“ Учители по групи	

Цел 3 : Създаване на позитивна образователна среда с цел ангажиране на родителите в процеса на задържане на децата в системата на предучилищното образование и повишаване възпитателния потенциал на семейството.

Мярка 1- Осигуряване разнообразни форми на допълнителна подкрепа за децата от уязвимите групи за по – голямо	1:1	Допълнителна работа с родители на деца със СОП и деца от етническите малцинства.	Подкрепа на децата от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната	целогодишно	Учители по групи	
---	-----	--	--	-------------	------------------	--

изравняване на стартовите позиции при постъпването им в първи клас.	1:2	Допълнителна работа с таланти деца от различни уязвими групи.	предучилищна възраст. Съхраняване и развиване на общите и специфичните таланти на децата.	целогодишно	Учители по групи	
	1:3	Организиране и провеждане на игри и занимания сред природата.	Създаване на позитивна нагласа у родителите с цел екипност учител – родител - дете.	април	Екип III и IV група	
	1:4	„Заедно играем“ – спортни, забавни и състезателни игри реализирани съвместно с родителите.	Създаване на здравословна среда и положителни емоционални връзки учител – родител - дете.	май	Екипи по групи Екип „Празници и развлечения“	
	1:5	Творчески работилници съвместно с родителите	Развиване на творческите способности и повишаване емоционалните връзки между родител – дете – учител.	декември, април	Екипи по групи	

Цел 4: Подобряване на комуникацията и взаимодействията между учител – родител – дете.

Мярка 1 – Преодоляване на различията и начините на комуникация	1:1	Организиране и провеждане на родителски срещи по групи.	Създаване условия за целогодишна комуникация с родителите.	септември, февруари, май	Учители по групи	
	1:2	Индивидуални разговори и консултации с родители.	Създаване условия за целогодишна подкрепа на родителите.	целогодишно	Учители по групи	
	1:3	Подпомагане организирането на консултации и подкрепа на родители със специалисти – психолози, логопеди и други.	Повишаване доверието на родителите към институцията детска градина и към учителите.	при необходимост	Учители по групи Директор	